

DANSKE
GYMNASIER

Ny Vestergade 13, st.
1471 København K

Danskegymnasier.dk
mail@danskegymnasier.dk

DEN ALMENGYMNASIALE OPGAVE

På stx og hf bliver man både til noget og til nogen!

Meningen med de almengymnasiale uddannelser

På de almengymnasiale uddannelser stx og hf tilbydes eleverne et fundament af viden og kompetencer, der gør dem i stand til at bidrage til sammenhængskraften i vores samfund. Gennem almengymnasiale fag og pædagogisk praksis får eleverne de forudsætninger, de har brug for på de videregående uddannelser – korte såvel som lange.

Uddannelserne bidrager til at give stx- og hf-studenter et godt udgangspunkt for at blive aktive medborgere. Eleverne opnår foruden faglige kundskaber også selvforståelse, omverdensforståelse og personlig myndighed. De indføres i europæisk tradition for historisk, frigørende og faglig tænkning, og det sker i en skolekultur med boglige og kreative fag og idræt og med omgangsformer og værdier, så hver elev udvikles som menneske og forberedes til at være borger i et demokratisk samfund i en globaliseret verden. En studentereksamen har altid været mere end bare en eksamen.

Stx og hf har forvaltet deres tradition for dannelse og uddannelse som en levende arv. Undervisningens indhold og kultur har udviklet sig, så hver generation af studenter aktivt har kunnet forme deres samtid og være med til at skabe en bedre fremtid for næste generation af danskere.

Danske Gymnasier vil hjælpe de almengymnasiale uddannelser med også i fremtiden at danne og uddanne unge som mennesker og som samfundsborgere.

Aktuelle uddannelsesspørgsmål

De vestlige samfunds velstand og velfærd bygger på, at flere og flere har uddannet sig. Derfor har de almengymnasiale uddannelser ikke bare ændret indhold og kultur, de har også ændret deres rolle i samfundet ved at blive uddannelser for de mange. I dag får en stor andel af unge opfyldt deres uddannelsesønsker gennem stx og hf og udvikler sig herigennem til livsduelige mennesker, der kan træffe aktive livs- og uddannelsesvalg. Dermed er de almengymnasiale uddannelser blevet en grundsten for sammenhængskraften i den danske velfærdsstat.

Når de almengymnasiale uddannelser også i fremtiden skal udfylde denne rolle, er det afgørende, at det nu som fremover sker i form af et geografisk bredt

uddannelsesudbud med en fælles national standard for kvaliteten. Der er dog en række udfordringer forbundet herved.

Som konsekvens af den demografiske udvikling vil der være et faldende elevgrundlag for alle ungdomsuddannelser i Danmark. Det vil især kunne mærkes uden for de største byer, og det vil kunne mærkes på økonomien i kraft af taxametersystemet, der er bundet til antallet af elever. Videre vil det i fremtiden kunne mærkes på manglen af alle typer arbejdskraft fra faglært til højtuddannet.

Dette vil ske i en tid, hvor den teknologiske, digitale og globale udvikling har fart på, og hvor polariseringen i samfundet bliver større og større. Det stiller krav til de almen-gymnasiale uddannelser, og det stiller krav til deres studenter – krav om fleksibilitet, stærk faglighed, kritisk tænkning, demokratiske værdier og medborgerskab.

Danske Gymnasier vil bidrage til, at de almen-gymnasiale uddannelser også i fremtiden udgør en stærk grundsten i samfundet ved at danne og uddanne unge til at løse de udfordringer, der opstår.

Danske Gymnasiers principper

Med udgangspunkt i ovenstående arbejder Danske Gymnasier ud fra følgende principper:

- De almen-gymnasiale uddannelser skal fortsat danne unge til livet som livsduelige mennesker og uddanne dem til videregående uddannelser.
- Undervisning og eksaminer på de almen-gymnasiale uddannelser skal overholde en fælles national standard og kvalitetssikres af Undervisningsministeriet.
- De almen-gymnasiale uddannelser skal have lokal frihed og råderum i deres arbejde med at danne og uddanne unge bedst muligt efter den fælles nationale standard.
- Der skal fortsat være bred geografisk dækning i udbuddet af almen-gymnasiale uddannelser, så ingen unge har urimeligt langt til skole.
- De almen-gymnasiale uddannelser bidrager i mange lokalsamfund til samfundets fælles liv og kultur. Det er vigtigt, at dette bidrag kan fortsætte.
- De almen-gymnasiale uddannelser skal løse deres opgave i et uddannelsessystem med veje for alle og uden blindgyder.
- De almen-gymnasiale uddannelser skal have bedst mulige økonomiske rammevilkår for fastholdelse og udvikling af kvaliteten.

Fremtidens ungdomsuddannelser

Fremtidens ungdomsuddannelser skal forene tre hensyn: Alle unge skal have en ungdomsuddannelse, unges evner og ønsker er forskellige, og de unges uddannelse skal lede frem til job, der opfylder både de unges og samfundets behov.

Hertil kommer, at unge mennesker kan være i tvivl, ombestemme sig, blive trætte af skolens og livets daglige krav, og at den fremtid, de skal vælge uddannelse til, er svær at forudsige.

På den baggrund har Danske Gymnasier disse anbefalinger til fremtidens ungdomsuddannelser:

- Forbindelsen mellem grundskolen og ungdomsuddannelserne skal styrkes.
- Vi skal fastholde forskellige gymnasiale ungdomsuddannelser med klare profiler, som det er tilfældet med stx, hf, hhx, htx og eux.
- Unge med en afsluttet gymnasial ungdomsuddannelse skal have en formaliseret indgang til erhvervsuddannelser med mulighed for merit, samtidig med at den traditionelle eud fastholdes for elever, der går direkte fra grundskolen.
- Der skal sikres en let overgang mellem de forskellige ungdomsuddannelser for de elever, der ønsker at ændre retning undervejs.
- Erhvervsuddannelserne skal fastholdes som en attraktiv vej for unge, der ikke ønsker en boglig uddannelse.

Når det drejer sig om uddannelsesinstitutionernes styring og struktur, anbefaler Danske Gymnasier følgende:

- Alle institutionstyper skal stilles lige med hensyn til udbud af forskellige ungdomsuddannelser, så den geografiske dækning kan sikres ved, at stx-gymnasier også kan udbyde hhx, htx, eud og eux, hvis der er et lokalt behov.
- Institutionspolitikken skal sikre, at Danmark har en god geografisk dækning af ungdomsuddannelser til gavn for alle unge.
- Forskellige institutionstyper skal have lige muligheder og rettigheder ved fusioner, så én type institution eller én model for fusioner ikke begunstiges.
- Udbuddet af de forskellige uddannelser skal styres af Undervisningsministeriet i dialog med institutionerne og regionerne og efter princippet om, at nye uddannelsessteder ikke skal bringe den faglige og økonomiske bæredygtighed på eksisterende uddannelsessteder i fare.

- Det statslige selveje med en enkel taxameterfinansiering er fremtidens styringsmodel.
- Institutionerne skal have professionelle bestyrelser, hvis medlemmer er udpeget på grund af de kompetencer, de skal bidrage med i bestyrelsesarbejdet.
- Institutioner, der udbyder eud, kan vælge at supplere de professionelle bestyrelser med advisory boards, som f.eks. kan bestå af repræsentanter for arbejdsmarkedets parter.
- De almengymnasiale uddannelser skal bevare deres frihed og økonomiske råderum, så de kan styrke deres kvalitet ved at samarbejde med erhvervsliv, kulturinstitutioner og udenlandske partnere.
- Mindre gymnasier skal, ligesom de private gymnasier, have større frihed til selv at fastlægge uddannelsens indhold inden for de rammer, som målet med uddannelsen sætter.
- Undervisningsministeriet skal påtage sig en mere aktiv rolle i at styre ungdomsuddannelsernes kapacitet – i dialog med institutionerne og regionerne.
- Principperne for kapacitetsfastsættelse og elevfordeling skal sikre eleverne mulighed for at uddanne sig uden for de store byer, og de skal sikre en hensigtsmæssig elevsammensætning på alle typer ungdomsuddannelser.
- Undervisningsministeriet skal tilføres ressourcer til at udvikle ungdomsuddannelserne, så de fortsat forvalter deres opgaver og tradition på en fornyende og fremtidssikker måde.